

Entré

Utdrag fra intervju med sopranen «Gitte», som er heltids klassisk sanger:

Før jul skulle jeg synge med et vokalsemble i et utdrag fra *Messias*. Når jeg er med i denne type prosjekter, pleier det å være sånn at vi alle sammen synger i koret og så får alle en solo. I denne konstellasjonen fikk alle andre noe å synge foruten meg, og jeg syntes det var så forferdelig. Jeg kunne ikke forstå det. [...] Med til historien hører det selvfølgelig bakenforliggende ting, som at den andre sopranen er dirigentens høyre hånd. Hun er produsent, men det finnes ikke penger å utbetale for jobben hun gjør. Lønnen er at hun får lov til å synge soli når vi har konsert. Jeg hadde det så ille under konserten. Jeg tenkte at dette nesten var ren mobbing; at alle fikk en sjanse til å tre fram, bare ikke meg. Men det ble snakket i krokene under prøvene: – Du skulle jo også ha sunget noe! Det er for dårlig. Du synger da mye bedre enn henne! Og det vet jeg bare, at vi har forskjellig type stemmer. Hun skulle blant annet synge en stor Scarlatti-kantate med forskjellige satser, ikke sant? Hun skulle også synge «Rejoice» og resitativet, og så tenkte jeg: – Syng da din Scarlatti og gi meg «Rejoice».

Det var også en tredje sopran med, hun har vært i ensemblet noen år. De er ikke så glad i klangen hennes, så hun er på vei ut. Derfor har de spurt meg om jeg kan være med litt mer fast. Men hun fikk også en solo! Under prøvetiden var jeg ute og spiste med en av de mannlige sangerne, en eldre herre som har sunget tenor hele sitt liv i alle mulige settinger og som kjenner dirigenten her veldig godt. Jeg ba han om å forklare hvorfor denne sopranen som de mener jeg skal erstatte i ensemblet fikk en solo, mens jeg ikke fikk noen. Og så forsto jeg plutselig det hele: Det var et politisk spill! Det var ikke musikken som var i sentrum. Nei, det var dirigenten og hans ambisjoner. Det hele handlet om at han hadde søkt jobb og gjerne ville ha en fot innenfor konservatoriet på instituttet hvor denne sopranen er leder. Jeg ble sjokkert, selv om jeg faktisk syntes at hun sang godt og var en av de få som virkelig kunne stå inne for det. Det var deilig å lytte på, så for musikkens skyld var det «fair» nok. Men bakgrunnen for det hele var jo helt absurd.

Jeg kan huske at jeg har vært i situasjoner hvor jeg har merket at det har satt seg i kroppen. Og det gjorde det på disse julekonsertene. Altså, det setter seg i nakken. Jeg blir anspent. Jeg tror det er en kroppslig beskyttelse på en eller annen måte. For selv om man har denne følelsen inni seg, er man nødt til å være profesjonell. Har jeg sagt ja til å være med på konsertene, så kommer jeg selvfølgelig. Jeg kan ikke spille diva og melde meg syk. Men jeg

var fullstendig anspent [...]. Nå vet jeg heldigvis med meg selv at jeg synger bedre enn hun som er produsent, men følte meg uvel fordi jeg tenkte: – Hvorfor utsetter hun oss for dette? Og hvorfor utsetter hun seg selv for dette? Jeg tror kanskje at hun selv synes det gikk fint. Men hun kunne jo godt merke på meg at jeg var utilfreds, ikke sant? Jeg var jo helt taus. Jeg ba etter hvert om å få snakke med henne, men det ble ikke noe av før en god stund etter konserten. Da hadde vi en lang samtale. Hun fortalte meg at hun hadde vært så sliten i den perioden og det var så mange store ting fordi hun var produsent og hun skulle svare på så mange spørsmål, hadde mye å gjøre, ja, et stort offer! Og så sa hun til meg: – Det eneste jeg tenkte på var å overleve og synge. – Ja, men søtteste du, jeg kunne godt høre på deg at du var sliten, hvorfor tok du på deg så mye? spurte jeg. – Jeg er ikke en diva, jeg er ikke sånn, sa hun. Et av hennes argumenter var at når hun selv hadde sunget i andre ensembler, måtte også hun akseptere at det var en annen sopran som sto der framme, og det hadde jo heller ikke vært noe morsomt. Da tenkte jeg bare: «Hvorfor skal du gjenta noe som du selv ikke liker?»

Man vil så gjerne stå fram og være solist, men det er også noe som heter å være solidarisk med sine kollegaer. Man vet aldri når man får bruk for hverandre, og det skaper et mye bedre arbeidsklima hvis man bare tenker seg litt om og lar alle få en del av kaken, særlig i sånn type prosjekter. Jeg synes det er meget viktig at alle har det godt. For så får jeg det mye bedre, ikke sant? For hvis min kollega ikke har det bra – det blir en sånn negativ tendens. Jeg er ingenting uten min makker. Jeg er ingenting uten orkesteret. Jeg er ingenting uten koret. Vi er «in it together!» Og alt smitter over på hverandre. Det kan man kanskje ikke forstå når man er 25 år og en ung sanger. Men når man er en moden sanger, så skal man forstå.